

**OCENA ZASOBÓW POMOCY SPOŁECZNEJ
GMINY ŚWIĘCIECHOWA
ZA ROK 2019**

Autorzy: pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świąciechowie

Świąciechowa, kwiecień 2020 rok

1. WPROWADZENIE

Zadaniem gminy wynikającym ze znowelizowanego art. 16a ustawy o pomocy społecznej jest sporządzanie oceny zasobów w zakresie pomocy społecznej. Ocena zasobów przygotowywana jest w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej. Niniejsze opracowanie obejmuje infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe i nakłady finansowe na zadania pomocy społecznej bez względu na podmiot je finansujący. Ocena obejmuje osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej, rodzaje ich problemów oraz rozkład ilościowy. Niniejsza ocena jest materiałem pogładowym.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świąciechowie realizując ustawę o pomocy społecznej wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Podejmuje działania zmierzające do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Przydzielany rodzaj, forma i rozmiar świadczenia są odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy, a potrzeby osób i rodzin korzystających z pomocy są uwzględniane na miarę celów i możliwości Ośrodka.

Niniejsze opracowanie zostało sporządzone w oparciu o materiały, będące w posiadaniu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świąciechowie lub udostępnione przez GUS, Urząd Gminy w Świąciechowie, PUP w Lesznie, sprawozdania merytoryczne i finansowe GOPS, bazy danych systemu pomocy społecznej oraz świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego. Prognozę na 2020 rok sporządzono w oparciu o potrzeby z zakresu pomocy społecznej na terenie gminy Świąciechowa.

2. OCENA ZASOBÓW POMOCY SPOŁECZNEJ W GMINIE ŚWIĘCIECHOWA

2.1 Dane o sytuacji demograficznej i społecznej w Gminie Święciechowa w latach 2018 – 2019 i prognoza na 2020 rok.

Liczba mieszkańców w Gminie Święciechowa systematycznie wzrasta od 8511 osób w 2018 roku do 8791 osób w 2019 roku (liczba dot. mieszkańców zameldowanych na pobyt stały i czasowy). W następnych latach przewiduje się wzrost ludności.

Bezrobocie w gminie w porównaniu do lat poprzednich zmniejszyło się. Liczba osób bezrobotnych zmniejszyła się z 103 w 2018 roku do 94 w 2019 roku. W roku 2020 biorąc pod uwagę obecną sytuację gospodarczą możliwy jest wzrost liczby osób bezrobotnych.

Liczba lokali komunalnych w Gminie Święciechowa zmniejszyła się z 35 w 2018 roku do 34 w 2020 roku.

Mając na uwadze infrastrukturę społeczną mieszkańcy Gminy mają zapewniony dostęp do obiektów sportowych, klubów sportowych, dóbr kultury, do szkół, przedszkola. 30 grudnia 2019 oficjalnie został otwarty Klub Malucha w Święciechowie. Budynek po starym przedszkolu został zaadoptowany na potrzeby Klubu Malucha i Klubu Seniora.

2.2 Dane o korzystających z pomocy i wsparcia w Gminie Święciechowa w latach 2018 – 2019 i prognoza na 2019 rok.

Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwiającym im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Adresatami pomocy społecznej są przede wszystkim osoby i rodziny nie posiadające wystarczających środków na zaspokojenie elementarnych potrzeb.

Liczba osób objętych pomocą społeczną w porównaniu do lat poprzednich zwiększyła się. Od 182 osób w 2018 roku do 187 osób w 2019 roku. Prognoza na 2020 rok przewiduje wzrost liczby osób, którym zostanie udzielone wsparcie.

Zgodnie z art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej uzależnione jest od dochodu osoby lub rodziny.

Kryterium dochodowe od dnia 1 października 2018 r. uległo zmianie, dla osoby samotnie gospodarującej jest nim dochód nie przekraczający kwoty 701 zł, natomiast dla osoby w rodzinie – kwota 528 zł.

Liczba osób korzystających ze świadczeń w formie zasiłku stałego nie uległa zmianie (15 osób), zmniejszyła się natomiast liczba osób korzystająca ze świadczenia w formie zasiłku okresowego (z 14 w roku 2018 do 7 w roku 2019). Zwiększyła się liczba dzieci korzystających

z dożywiania z 52 w 2018 roku do 64 w 2019 roku.

Zmniejszyła się liczba osób korzystających ze wsparcia w formie zasiłku celowego ze 118 w 2018 roku do 114 w 2019 roku.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świąciechowie udziela pomocy w formie usług opiekuńczych. Liczba osób, którym udzielono wsparcia zmniejszyła się od 15 osób w 2018 roku do 8 w 2019 roku.

Na przełomie lat 2018 – 2019 zmniejszyła się liczba zarejestrowanych procedur niebieskiej karty w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego, z 13 w 2018 roku do 7 w 2019 roku.

Na przełomie lat 2018 – 2019 liczba osób, którym udzielono schronienia w postaci noclegowni, pobytu w domach dla osób bezdomnych, nie uległa zmianom. Z tej formy wsparcia skorzystały 2 osoby.

Na przełomie lat 2018- 2019 liczba osób przebywających w Domach Pomocy Społecznej uległa zwiększeniu, z 5 w 2018 do 6 w 2019 roku.

Prognozuje się, że 2020 roku dane liczbowe osób korzystających z pomocy i wsparcia będą utrzymywane na porównywalnym poziomie.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świąciechowie wspiera rodziny poprzez asystenta rodziny. Liczba rodzin objętych pracą asystenta rodziny na przełomie lat 2018 – 2019 zwiększyła się, od 5 w 2018 roku, do 10 w 2019 roku. W kolejnych latach porównywalna liczba rodzin korzystających z tej formy wsparcia z uwagi na decyzje podejmowane przez Sąd Rodzinny oraz zgłaszanie się rodzin wymagających takiego wsparcia. Maksymalna liczba rodzin dla 1 asystenta to 15.

W rodzinach, które borykały się z bezradnością w sprawach opiekuńczo - wychowawczych oraz z problemem alkoholowym, przemocą w rodzinie, Sąd Rodzinny w Lesznie wydał postanowienie o zabezpieczeniu dzieci w pieczy zastępczej. W 2018 roku 3 dzieci przebywało w pieczy zastępczej. Natomiast w 2019 roku przebywało 2 dzieci. W placówce opiekuńczo – wychowawczej przebywało 1 dziecko. W kolejnych latach nie jest możliwe dokładne zaplanowanie z uwagi na decyzje podejmowane przez Sąd Rodzinny.

Podopieczni ośrodka oprócz pomocy finansowej korzystają również ze wsparcia w ramach pracy socjalnej, która jest ukierunkowana na przywrócenie utraconej lub ograniczonej zdolności samodzielnego funkcjonowania osoby lub rodziny. To działalność umożliwiająca osobom, rodzinom adaptację w zmieniających się warunkach życia. Jej ostatecznym celem jest umożliwienie osobom i rodzinom kierowania własnym postępowaniem oraz zdobycie niezależności w zabezpieczeniu warunków niezbędnych dla realizacji egzystencji godnej człowieka. Aby osiągnąć efekty, współpracę należy podjąć z różnymi instytucjami, w zależności od potrzeb, np. Komisariatem Policji, Sądem Rodzinnym, Szkołami, placówkami służby zdrowia, Poradnią Psychologiczną – Pedagogiczną, Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, Powiatowym Urzędem

Pracy i innymi. Liczba rodzin, która otrzymała wsparcie w ramach pracy socjalnej uległa zmniejszeniu na przełomie lat 2018 – 2019, od 117 w 2018 roku do 82 w 2019 roku. W prognozie na 2020 rok planuje się utrzymanie tej liczby na porównywalnym poziomie.

2.3 Inne rodzaje pomocy i świadczeń w Gminie Świąciechowa w latach 2018 – 2019 i prognoza na 2020 rok.

Do innych rodzajów pomocy i świadczeń zalicza się m.in. zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych, świadczenia rodzicielskie, świadczenia pielęgnacyjne, zasiłki pielęgnacyjne, jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, świadczenia wychowawcze, świadczenia Dobry Start, dodatki mieszkaniowe, dodatki energetyczne. Na przełomie lat 2018 – 2019 liczba przyznawanych ww. świadczeń oraz wydatkowane kwoty systematycznie zwiększała się.

Ze świadczeń rodzinnych skorzystało ogółem w 2018 roku 422 osoby, zaś w 2019 roku 452 osoby.

Ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego w 2018 roku skorzystało 29 rodzin, w 2019 roku skorzystało 26 rodzin.

Ze świadczeń wychowawczych skorzystało w 2018 roku 1048 dzieci, natomiast w 2019 roku 1618.

Ze świadczeń Dobry Start skorzystało w 2018 roku 1077 dzieci natomiast w 2019 roku 1138.

Prognoza na 2020 rok przewiduje wzrost liczby osób korzystających ze świadczeń wyżej wymienionych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świąciechowie udziela również wsparcia poprzez kierowanie do Centrum Integracji Społecznej w Kłodzie, które ma na celu aktywizację osób bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo. Na przełomie lat 2018 – 2019 liczba osób skierowanych do CIS nie uległa zmianie, są to 3 osoby. W prognozie na 2020 rok planuje się utrzymanie liczby osób na tym samym poziomie.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje również program Karta Dużej Rodziny. Na przełomie lat 2016 – 2018 liczba wydanych kart zwiększyła się, w 2018 roku – 34 do 133 w roku 2019. W prognozie na lata 2020 liczba wydanych kart może ulec zmniejszeniu.

2.4 Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia w Gminie Świąciechowa w latach 2018 – 2019 i prognoza na 2020 rok.

Na terenie gminy Świąciechowa jednostką realizującą zadania pomocy społecznej jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świąciechowie. Gmina nie posiada zasobów

instytucjonalnych typu: domy pomocy społecznej, ośrodki wsparcia, środowiskowe domy samopomocy, dzienne domy pomocy, noclegownie, kluby samopomocy, rodzinne domy pomocy. Podopieczni Ośrodka mają możliwość korzystania z pomocy i wsparcia powyższych instytucji na terenie powiatu i poza powiatem. Na terenie gminy zostaje uruchomiony Klub Malucha i Klub Seniora.

2.5 Kadra Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w latach 2018 – 2019 oraz prognoza na 2020 rok.

W 2018 roku w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Świąciechowie zatrudnionych było 11 osób. W 2019 roku zatrudnionych było 12 osób. Obecnie w skład kadry Ośrodka wchodzi: Kierownik, 3 pracowników socjalnych, 1 referent ds. świadczeń rodzinnych, 1 referent ds. funduszu alimentacyjnego, 2 referentów ds. świadczeń wychowawczych, asystent rodzinny, sprzątaczką 1/3 etatu. Od 2019 roku liczba osób zatrudnionych uległa zwiększeniu, z uwagi na zastępstwo na stanowisku referent ds. funduszu alimentacyjnego oraz na stanowisku referenta ds. świadczeń rodzinnych.

Ośrodek pomocy społecznej zatrudnia na umowę zlecenia opiekunki środowiskowe, w 2018 roku 12 osób, w 2019 roku 6 osób. W prognozie na rok 2020 GOPS planuje się utrzymać zatrudnienie na tym samym poziomie.

2.6 Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego w latach 2018 – 2019 oraz prognoza na 2020 rok.

Środki finansowe na zadania własne i zlecone w obszarze pomocy społecznej będą także systematycznie wzrastały z uwagi na wprowadzanie nowych zadań, jak również starzenia się społeczeństwa i konieczności zapewnienia opieki i wychowania dzieciom z rodzin niewydolnych wychowawczo. Na przełomie lat 2018 – 2019 wydatki wzrastały z 9 627 626,00 zł w 2018 roku do 12 011 576,19 zł w 2019 roku. W prognozie na 2020 rok przewiduje się wzrost wydatków w wysokości proporcjonalnej do lat poprzednich.

2.7 Aktywność projektowo – konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej w latach 2018 – 2019 oraz prognoza na 2020 rok.

W 2018 roku Ośrodek uzyskał wsparcie w realizacji zadania publicznego realizowanego

w ramach: Resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2018 – asystent rodziny i koordynator pieczy zastępczej”. Ośrodek uzyskał dotacje od Wojewody w wysokości 8551,00 zł oraz z Funduszu Pracy 3363,00 zł.

W 2019 roku Ośrodek uzyskał wsparcie w realizacji zadania publicznego realizowanego w ramach: Resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2019 – asystent rodziny i koordynator pieczy zastępczej”. Ośrodek uzyskał dotacje od Wojewody w wysokości 11223,00 zł.

W 2018 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świąciechowie w partnerstwie J&C GROUP z siedzibą w Gdyni realizował projekt pn. „Kompleksowa Integracja z rynkiem pracy”. Projekt skierowany był do mieszkańców z gminy Świąciechowa, pełnoletnich, biernych zawodowo, bezrobotnych, w wieku aktywności zawodowej. Planowane działania: wsparcie psychologiczne – doradcze, certyfikowane szkolenia zawodowe, staż zawodowy. Projekt realizowany do końca 2018 roku wsparcie uzyskało 20 osób.

W prognozie na rok 2020 Ośrodek będzie ubiegał się o dodatkowe środki na realizację zadań własnych.

2.8 Współpraca z organizacjami pozarządowymi – zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia w latach 2018 – 2019 oraz prognoza na 2020 rok.

Współpraca dotyczy wybranych usług w zakresie pomocy społecznej: usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze, prowadzenie placówek pomocy społecznej. Ośrodek do tej pory nie podejmował współpracy z organizacjami pozarządowymi w powyższym zakresie.

Natomiast Ośrodek współpracuje z organizacjami pozarządowymi (Stowarzyszenie ECHO w Lesznie, Związek Stowarzyszeń Bank Żywności w Lesznie, Caritas) w zakresie udzielania pomocy żywnościowej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (PEAD).

Ośrodek brał udział w Lokalnych Targach Ekonomii Społecznej w Świąciechowie „Jarmark Pomysłów”.

Ośrodek współpracował z Młodzieżową Radą Gminy w Świąciechowie przy organizacji akcji „Paczka pod choinkę”.

W 2018 roku odbyły się warsztaty dla osób starszych „Bezpieczny senior”. Zorganizowane przez Komendę Miejską Policji w Lesznie wraz z Zespołem Dzielnicowych w Świąciechowie.

W następnych latach GOPS planuje prowadzić dalszą edukację seniorów w zakresie bezpieczeństwa i zdrowia.

W 2019 roku ośrodek nawiązał współpracę z Fundacją Strefa PL Centrum Profilaktyki Akademia

Zdrowia w Lesznie celem organizacji, dla rodzin mających trudności opiekuńczo – wychowawcze będących objętych wsparciem asystenta rodziny, „Szkoly dla Rodziców i Wychowawców”. Był to cykl 10 spotkań dla 10 osób.

W latach 2018 – 2019 ośrodek kierował rodziny do ogólnopolskiej akcji pomocowej Szlachetna Paczka, w 2018 – 4 rodziny, natomiast w 2019 – 5 rodzin.

W następnych latach ośrodek będzie kontynuował współpracę z organizacjami pozarządowymi.

3. WNIOSKI KOŃCOWE.

Ocena zasobów pomocy społecznej odzwierciedla działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świąciechowie oraz jednostek współpracujących w realizacji zadań z zakresu polityki społecznej. Rok 2020 będzie dla Ośrodka kontynuacją realizowanych zadań, a także podejmowania nowych inicjatyw w zakresie rozwiązywania problemów społecznych. Skuteczność i efektywność pracy Ośrodka zależy od polityki społecznej realizowanej na szczeblu lokalnym, jak i ponadlokalnym.